

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722201310
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6722201310.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Štubniaka a sudkýň JUDr. Janky Boroškovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v právnej veci starostlivosti o maloletého U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. U. XX, XXX XX M., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov - matky Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. U. XX, XXX XX M., t.č. X. XX, XXX XX X., právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Gabriela Klátiková, PhD., s. r. o., so sídlom Terézie Vansovej 8, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 53 796 306, a otca D. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. U. XX, XXX XX M., právne zastúpeného JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Námestie SNP 70/36, 960 01, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/18/2022-27 z 12. apríla 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého U. U., nar. XX.XX.XXXX, dočasne do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej sp. zn. 12P/7/2022 zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (I. výrok). Obaja rodičia sú oprávnení zastupovať mal. U. a spravovať jeho majetok. (II. výrok). Matka mal. dieťaťa Z. J., nar. XX.XX.XXXX, je oprávnená osobne sa starať o mal. syna každý páry týždeň od nedele od 18:00 hod. predchádzajúcej začiatku párneho týždňa, pričom si dieťa prevezme v mieste trvalého bydliska otca. Matka je zároveň povinná v nasledujúcu nedeľu riadne pripraviť a odovzdať dieťa o 18:00 hod. otcovi, ktorý si dieťa prevezme v mieste trvalého bydliska matky (III. výrok). Otec mal. dieťaťa D. U., nar. XX.XX.XXXX, je oprávnený sa osobne starať o maloletého syna každý nepárny týždeň od nedele od 18:00 hod. predchádzajúcej začiatku nepárneho týždňa, pričom si dieťa prevezme v mieste trvalého bydliska matky. Otec je zároveň povinný v nasledujúcu nedeľu riadne pripraviť a odovzdať dieťa o 18:00 hod. matke, ktorá si dieťa prevezme v mieste trvalého bydliska otca (IV. výrok). Matka mal. dieťaťa je oprávnená mimo uvedeného obdobia sa s mal. dieťaťom stretávať počas vianočných sviatkov a Nového roka každý nepárny rok od 8:00 hod. dňa 23.12. do 18:00 hod. dňa 29.12., každý páry rok od 8:00 hod. dňa 29.12. do 18:00 hod. dňa 01.01.; počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od 8:00 hod. v piatok do 18:00 hod. v nedeľu, každý páry rok od 8:00 hod. v nedeľu do 18:00 hod. v pondelok; počas letných prázdnin každý rok od 8:00 hod. dňa 15.07. do 8:00 hod. dňa 01.08. a od 18:00 hod. dňa 15.08. do 18:00 hod. dňa 31.08 (V. výrok). Otec mal. dieťaťa je oprávnený mimo uvedeného obdobia sa s mal. dieťaťom stretávať počas vianočných sviatkov a Nového roka každý páry rok od 8:00 hod. dňa 23.12. do 18:00 hod. dňa 29.12., každý nepárny rok od 8:00 hod. dňa 29.12. do 18:00 hod. dňa 01.01.; počas veľkonočných sviatkov každý páry rok od 8:00 hod. v piatok do 18:00 hod. v nedeľu, každý nepárny rok od 8:00 hod. v nedeľu do 18:00 hod. v pondelok; počas letných prázdnin každý rok od 8:00 hod. dňa 01.07. do 8:00 hod. dňa 15.07. a od 08:00 hod. dňa 01.08. do 18:00 hod. dňa 15.08. (VI. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VII. výrok).

2. Prvoinštančný súd rozhodnutie odôvodnil tým, že otec (navrhovateľ) osvedčil návrhom a jeho prílohami, že matka maloletého bezdôvodne bráni v styku otca s maloletým U.. Rodičia sa o maloletého striedavo starali až do začiatku marca 2022 bez akýchkoľvek problémov, a preto prvoinštančný súd zveril maloletého U. do striedavej starostlivosti, nakoľko neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by otca zo starostlivosti o maloleté dieťa vylučovali. V súlade s ust. § 330 ods. 1 CSP prvoinštančný súd zároveň určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 12P/7/2022.

3. V zákonnej lehote podala proti uzneseniu odvolanie matka. Žiadala uznesenie zmeniť tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otca súd zamietne, event. navrhla, aby súd zmenil uznesenie tak, že maloletého U. U., nar. 21.10.2016 dočasne zverí do osobnej starostlivosti matky a zároveň upraví styk otca s maloletým tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň v čase od piatku 16:00 hod. do nedele 16:00 hod., kedy otec maloletého v stanovený deň a čas prevezme v predškolskom zariadení a odovzdá ho v domácnosti matky a každý párný týždeň od stredy 16:00 hod. do štvrtka 08:00 hod., kedy otec maloletého v stanovený deň a čas prevezme a odovzdá ho v predškolskom zariadení. Matka bude povinná dieťa na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletým umožniť.

3.1 Matka namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a zároveň, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec neustále presadzuje svoj názor, chodí pre maloletého do škôlky na základe svojho vlastného rozhodnutia bez vzájomnej dohody s matkou, maloletý toto veľmi zle znáša, nechce z tohto dôvodu chodiť ani do škôlky.

3.2 Uviedla, že k dohode o striedaní si maloletého U. nikdy nedošlo, otec si svojvoľne zvolil styk s maloletým dieťaťom. Otec matku nerešpektuje, maloleté dieťa berie zo škôlky tak, aby nestihla prísť z práce pre dieťa. Keď je maloletý u otca, tento neposkytuje absolútne žiadne informácie o dieťati, matka nevie kde sa nachádza, čo je s ním a ako sa má. Otec matke nedvíha telefón a maloletému zakazuje komunikovať s matkou. Maloletý syn, keď je s otcom sa bojí s matkou komunikovať, zdvihnúť jej telefón, má prudké zmeny nálad a nechce chodiť do škôlky. Matka bola s maloletým u lekárky, ktorá po vyšetrení maloleté dieťa odporučila k detskému psychológovi z dôvodu, že u maloletého ide pravdepodobne o bolesť brucha zo stresu, lebo nechce ísť k otcovi. Maloletý máva záchvaty zlosti a plaču a matke povedal, že si chce svojho otca „zablokovať“ zo života, že ho už nechce za otca.

3.3 Ďalej uviedla, že otec fyzicky na ňu útočí. Poukázala na situáciu, keď bol maloletý u otca a ona ich spolu stretla pri obchode, maloletého chcela objasniť, otec rýchlo skočil do auta a ako sa naťahovala cez okno za dieťaťom, začal sa s autom pohýnať, pridral a spôsobil jej zranenia.

3.4 Podľa názoru matky je striedavá osobná starostlivosť neprimeraná, nakoľko u maloletého došlo k zhoršeným stavom nie len psychiky, ale aj zdravia. Navyše, otec nemá v súčasnosti stále ubytovanie, žije u svojej matky a striedavo u svojej priateľky. U svojej matky nemá otec ani vlastnú posteľ, spáva na gauči, preto je v záujme maloletého dieťaťa, aby väčšiu časť pracovného týždňa bol na mieste, ktoré pozná a má svoj priestor na spanie a aktivity. Namietala, že otec ponecháva maloleté dieťa v starostlivosti cudzích ľudí v čase, keď je v práci, pričom chodí aj do nočnej smeny a maloleté dieťa ponechá jeho priateľke, ktorá nie je oprávnená sa o maloleté dieťa starať, pričom ju maloletý vôbec nepozná. Starostlivosť o dieťa tak vykonáva buď stará matka alebo otcova priateľka, nie otec, čo vylučuje aplikáciu inštitútu striedavej osobnej starostlivosti.

3.5 Namietala pravdivosť čestných vyhlásení predložených otcom z dôvodu, že ide o osoby blízke otcovi, ktoré sú zjavne zaujaté a ich tvrdenia sú klamlivé a účelové. Otec nebyva u svojej priateľky, nemá stály pobyt, nemá svoje bydlisko, aby mohol vykonávať striedavú osobnú starostlivosť, dieťa nemá zabezpečené stabilné miesto u otca a nemá ani hmotné zabezpečenie pre naplnenie striedavej osobnej starostlivosti.

3.6 Zároveň namietala, že by bolo vhodné a možné rozhodnúť o striedavej osobnej starostlivosti, a to až na základe zistení podmienok u otca zo strany kolízneho opatrovníka.

3.7 Matka poukázala na to, že hádkami obidvoch rodičov a agresivitou otca voči matke môže dôjsť aj k fatálnym následkom a podľa jej názoru ich vzájomná neschopnosť racionálne komunikovať, a teda absencia komunikácie medzi rodičmi, vylučuje striedavú osobnú starostlivosť.

3.8 Upriamila pozornosť na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/121/2020 zo dňa 18. 12. 2020, ktorý nielenže predpokladá pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti vhodné podmienky na výchovu maloletého dieťaťa, ktoré u otca absentujú, ale upozorňuje aj na ďalšie nevyhnutné skutočnosti, ktoré musia byť pri striedavej osobnej starostlivosti zachované a ktoré podľa názoru matky v tomto prípade absolútne absentujú. Zároveň poukázala aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoP/13/2014 zo dňa 11. 06. 2014, v ktorom je uvedené, že súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa, pokiaľ sa rodičia na striedavej osobnej starostlivosti nevedia dohodnúť, sú tu dôvodné pochybnosti o tom, či by výchovné prostredie založené autoritatívnym rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti bolo stabilné a v záujme maloletého dieťaťa a či by rodičia boli schopní sa následne dohodnúť na ďalších zásadných otázkach súvisiacich s osobnou starostlivosťou o dieťa.

3.9 Matka uviedla, že naliehavý právny záujem otec neosvedčil, predložil iba klamlivé čestné vyhlásenia, ktoré sú irelevantné, nakoľko ide o jeho blízke osoby. Má za to, že naliehavá potreba dočasnej úpravy rodičovských práv a povinností je daná, nakoľko maloletý už teraz odmieta ísť k otcovi, preto je potrebné a nevyhnutné upraviť styk maloletého dieťaťa s otcom tak, aby bol pravidelný a rešpektovaný, avšak v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, pri zachovaní základnej väzby dieťaťa k matke.

4. Otec vo vyjadrení uviedol, že nesúhlasí s odvolaním matky a popiera účelové a vykonštruované tvrdenia matky, v zmysle ktorých sa údajne správa agresívne a manipulatívne voči matke a maloletemu dieťaťu. Údajne odmieta akúkoľvek dohodu o úprave styku s maloleťým synom, údajne ponecháva maloleté dieťa v starostlivosti cudzích ľudí, či údajne dieťa odmieta ísť k otcovi a je pod tlakom otca. Snažil sa s matkou dohodnúť ústnou i písomnou formou na úprave rovnocenného styku s maloleťým dieťaťom a predložil súdu SMS správu zo dňa 16. 01. 2022, ktorou matka potvrdila dohodu a súhlas so striedavou starostlivosťou o syna.

4.1 Maloleté dieťa v dobe stretávania sa s otcom je vychovávané v harmonickom prostredí, v spoločnej domácnosti tvorenej otcom, jeho partnerkou a jej maloleťým synom, pričom obe deti (navrhovateľov syn a partnerkin syn) majú vytvorený blízky kamarátsky vzťah. Maloletý zdieľa spoločnú detskú izbu s maloleťým synom partnerky otca, má k dispozícii vlastnú posteľku, stôl, hračky, ako aj ostatné veci, ktoré potrebuje k svojmu životu, rastu a výchove. So synom vykonávajú počas stretávania rôzne aktivity, vrátane návštev starých rodičov. Matka sa hanlivo až urážlivo vyjadruje na adresu otcovej partnerky a jej syna.

4.2 Komunikácii matky so synom v dobe styku s otcom nebráni, len poukazuje na určitú nevhodnosť a neprimeranosť správania matky v podobe opakovaných desiatok telefonov smerujúcich synovi vo večernom až nočnom čase, keď už dieťa zaspáva (výpis preukazujúci 34 telefonátov v jeden deň v nočnom čase). Čestné prehlásenia sú pravdivé a hodnoverné. Prehlásenie poskytla aj triedna učiteľka z materskej školy, ktorú navštevuje maloletý.

4.3 Otec ďalej poukázal, že tvrdenia matky vo vzťahu k zhoršenému zdravotnému stavu dieťaťa sú účelové a nekorektné, pretože nekorešponujú s výpisom údajov zaznamenaných zdravotnou poisťovňou maloletého syna a tieto účelové tvrdenia sú načasované práve do obdobia, keď otec oslovil matku s písomným návrhom dohody o striedavej starostlivosti o maloletého syna. Navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6. Ďalšie vyjadrenia počas odvolacieho konania podané neboli.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec preskúmal v rozsahu určenom ust. § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a 2 CSP a contrario) uznesenie prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Z obsahu spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 8P/18/2022 odvolací súd zistil, že v prípade otcom podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletého U. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov ide o návrh podaný počas prebiehajúceho konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Konanie vo veci samej bolo iniciované matkou podaním návrhu dňa 24.02.2022 a je vedené na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 12P/7/2022.

10. Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/7/2022 odvolací súd zistil, že okresný súd už rozhodoval o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala dočasného zverenia maloletého do svojej starostlivosti, určenia výživného od otca a úpravy styku otca s maloletým, pričom okresný súd uznesením č.k. 12P/7/2022-71 zo dňa 02.03.2022 (právoplatným dňom 25.03.2022) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že matka neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Následne matka dňa 21.03.2022 podala v poradí druhý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa opätovne domáhala dočasného zverenia maloletého dieťaťa do svojej starostlivosti, určenia výživného od otca a úpravy styku otca s maloletým. O tomto návrhu matky rozhodol okresný súd uznesením č.k. 12P/7/2022-92 zo dňa 25.03.2022 tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia znovu zamietol (opätovne z dôvodu, že matka neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov). Na odvolanie matky Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 11CoP/13/2022-194 zo dňa 10.05.2022 uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia krajského súdu, okresný súd pochybil v tom, že maloletému neustanovil kolízneho opatrovníka a ďalším dôvodom na zrušenie uznesenia a vrátenia veci okresnému súdu bolo zistenie krajského súdu, že o maloletom rozhodoval okresný súd aj v konaní sp.zn. 8P/18/2022, v ktorom na návrh otca zo dňa 06.04.2022 nariadil uznesením č.k. 8P/18/2022-27 zo dňa 12.04.2022 neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletého dočasne do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej sp.zn. 12P/7/2022 do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a rozsiahlo upravil styk otca a matky s maloletým dieťaťom. Odvolací súd ďalej konštatoval, že z priloženého rozhodnutia č.k. 8P/18/2022-27 zo dňa 12.04.2022 vyplýva úplne iný skutkový stav, než bol popísaný v návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a okresný súd tak o návrhu matky rozhodol bez znalosti pomerov, v akých sa maloletý v čase jeho rozhodnutia nachádzal, keď matka dôkazy o svojich tvrdeniach nepredložila a súd opomenul ustanoviť maloletému kolízneho opatrovníka, ktorý by vykonal šetrenie potrebné pre účely konania o neodkladnom opatrení.

11. Z uvedeného vyplýva, že okrem teraz preskúmaného uznesenia okresného súdu č. k. 8P/18/2022-27 zo dňa 12. 04. 2022 rozhodoval Okresný súd Zvolen v konaní sp. zn. 12P/7/2022 už o dvoch neodkladných opatreniach týkajúcich sa maloletého, avšak ani v jednom z týchto konaní (čo je zrejmé z obsahu oboch spisov) nepožiadaval kolízneho opatrovníka o prešetrenie pomerov v rodine, aby tak mohol pri svojom rozhodovaní zohľadniť aj stanovisko osoby reprezentujúcej záujem maloletého. Okresný súd konajúci v prejednávanej veci sp. zn. 8P/18/2022 súčasne vedel o prebiehajúcom konaní vo veci samej sp.zn. 12P/7/2022 (čo je zrejmé z 5. odseku napadnutého uznesenia č.k. 8P/18/2022-27 zo dňa 12.04.2022 a napokon aj z toho, že trvanie neodkladného opatrenia viazal na právoplatné skončenie konania sp. zn. 12P/7/2022), avšak žiadnym spôsobom sa tým bližšie nezaoberal vrátane dôvodov, pre ktoré matka žiadala nariadenie neodkladného opatrenia. Inak povedané, prvoinštančný súd nariadil neodkladné opatrenie v podstate odignorujúc skutočnosti uvádzané matkou v konaní sp. zn. 12P/7/2022.

12. Hoci rozhodnutiu o neodkladnom opatrení nemusí podľa § 329 ods. 1 CSP predchádzať výsluch účastníkov, zistenie ich stanovísk, resp. nariadenie pojednávania a hoci pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je časový priestor na preverenie všetkých relevantných okolností prípadu a toto možno realizovať len v konaní o merite veci, rozhodnutie v mimosporovom konaní, teda aj neodkladné opatrenie, musí reflektovať na skutočný stav veci (§ 35 CMP). Za účelom toho je súd nielen oprávnený, ale aj povinný vykonať aj iné než navrhnuté dôkazy (§ 36 CMP), prirodzene, v rámci zachovania rýchlosti poskytnutia ochrany neodkladným opatrením. Preto ani pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, ktoré sa týka maloletého dieťaťa nie je možné prehliadať uvedené zásady. Rýchlosť rozhodnutia nemôže byť na úkor zistenia stavu veci.

13. Z uvedených dôvodov musel odvolací súd zrušiť napadnuté uznesenie a vrátiť vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude zabezpečiť aktuálnu správu z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom a vysporiadať sa nielen s otcom predloženými dôkazmi, ale aj s tvrdeniami a dôkazmi predloženými matkou, a to vrátane tých, ktoré sú súčasťou spisu sp. zn. 12P/7/2022. Odvolací súd pritom poukazuje na neúčelnosť toho, že o maloletom vedie okresný súd dve samostatné konania, v ktorých paralelne rozhoduje o jeho dočasnom zverení na podklade návrhu toho-ktorého rodiča a negatívnym výsledkom toho je, že ani v jednom z konaní nebol dostatočne zistený skutočný stav veci.

14. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie vysvetlí aj to, prečo rozhodol o náhrade trov konania, ak neodkladné opatrenie viazal na právoplatné skončenie konania vo veci samej sp. zn. 12P/7/2022, kedy podľa § 262 ods. 1 CSP sa o trovách konania rozhoduje až v konečnom rozhodnutí.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.